

***Statenstuk* 986**

Verhoging subsidie Vereniging Brede Overleg- groep Kleine Dorpen in Drenthe (Voorstel u. Najaarsnota 2002)

Advies: ter behandeling in de Statencommissie Cultuur en Welzijn op
23 oktober 2002

B-stuk

Behandeld door de heer J.J. Ottens, telefoonnummer (0592) 365791
Portefeuillehouder: mevrouw M. Brink-Massier

Inleiding

De Brede Overleggroep Kleine Dorpen (BOKD) staat sinds het begin van de tachtiger jaren op de begroting van de provincie en ontvangt jaarlijks zo'n € 123.000,- aan structurele subsidie. Zij vertegenwoordigt de belangen van met name de laatste jaren een sterk stijgend aantal bij haar aangesloten dorpsbelangenorganisaties. Op dit moment zijn dat er ruim 130.

In de loop der tijd heeft de belangenvertegenwoordiging een andere invulling gekregen. Ging het in het begin vooral om acties voor het behoud van voorzieningen in dorpen, nu ligt de nadruk op het ondersteunen van initiatieven vanuit de dorpen om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren. Naast het ondersteunen van de dorpsbelangenverenigingen rekent de BOKD ook het ontwikkelen van innovatieve plattelandprojecten tot haar kerntaken. Aan deze kerntaken ontleent de BOKD haar kracht: uitstekende contacten met de georganiseerde achterban, een integrale aanpak en vernieuwingskracht. Deze kracht wordt onderkend door overheden, instellingen en organisaties op zowel lokaal, provinciaal als landelijk niveau. Daar de vraag naar participatieve projecten groot is, doen zij vaak een beroep op de BOKD om bij te dragen aan kennisuitwisseling, projectontwikkeling en projectuitvoering. Mede daardoor heeft de BOKD een bescheiden projectpoot ontwikkeld waarmee extra activiteiten kunnen worden uitgevoerd.

De BOKD wil haar innovatieve kracht en haar goede relatie met de plattelandskernen instandhouden. Eigenschappen als flexibiliteit, betrouwbaarheid/continuïteit en herkenbaarheid zijn daarbij voor de BOKD van belang. De BOKD wil een vrij kleine organisatie blijven en zich vooral op haar kerntaken concentreren. Zij wil daarom ook haar rol als (gemeentelijke en provinciale) projectuitvoerder niet teveel vergroten. Om ervoor te zorgen dat aan de grote vraag (onder andere uit de dorpen) naar interactieve, participatieve projecten wordt voldaan, wordt gezocht naar een koppeling van de krachten van de BOKD met de deskundigheid, ervaring en grotere uitvoeringscapaciteit van onder andere provinciale organisaties zoals STAMM.

De intensieve inzet van de BOKD op het gebiedsgerichte beleid vereist van de BOKD meer personele inzet. De financiële positie van de BOKD is daardoor op dit moment uitermate kwetsbaar.

Een subsidieverhoging zal worden aangewend om de personele capaciteit met 0,5 fte uit te breiden.

Advies

1. Het budget van de BOKD voor 2002 incidenteel en met ingang van 2003 structureel te verhogen met jaarlijks € 25.000,-.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

Vernieuwing en meer samenhang in het voorzieningenpatroon op het platteland.

Versterkte leefbaarheid van het platteland.

Sterkere rol van burgers en organisaties.

Argumenten

- 1.1. *De vraag naar ondersteuning neemt toe door het toenemen van het aantal initiatieven, de diversiteit van initiatieven en het aantal ledendorpen.*

Doordat de dorpssamenleving pluriformer en mondiger is geworden en door het veranderende overheidsbeleid (meer nadruk op interactief, vraaggestuurd beleid en burgerparticipatie) neemt het aantal initiatieven in de dorpen en de diversiteit van de initiatieven toe. De BOKD krijgt steeds meer en specifiekere vragen om ondersteuning (maatwerk). Dit vereist meer tijdsinzet. Daarnaast is na de gemeentelijke herindeling de achterban gegroeid met meer dan twintig dorpen die ook begeleid en geadviseerd moeten worden bij de oprichting van een dorpsbelangenorganisatie.

- 1.2. *Afstemming, samenwerking en uitwisseling van deskundigheid met overheden en instellingen vereist meer tijd.*

Door de specifiekere ondersteuningsvraag vanuit de dorpen treedt de BOKD steeds meer op als intermediair tussen dorpen en overheden/instellingen, bijvoorbeeld als kennismakelaar. De BOKD heeft daardoor te maken met steeds meer samenwerkingspartners. Ook wordt vanuit de overheden/instellingen steeds vaker een beroep gedaan op de BOKD om kennis en ervaring te delen onder andere in project- en werkgroepen.

- 1.3. *Extra inkomsten uit projectontwikkeling en -uitvoering zijn niet voldoende en bieden onvoldoende zekerheid om de uitvoering van de kerntaken aanvullend te financieren.*

De BOKD maakt weinig "winst" bij de uitvoering van projecten. Daarnaast wil de BOKD, zoals in de inleiding genoemd, haar rol als projectuitvoerder niet teveel uitbreiden. Zij is zodoende niet in staat een buffer te creëren van waaruit de reguliere activiteiten aanvullend kunnen worden gefinancierd. Wil de BOKD voor de plattelandskernen een betrouwbare partner zijn dan is continuïteit van de dienstverlening een vereiste. Als kleine organisatie kan de BOKD fluctuaties in de "markt" onvoldoende opvangen.

- 1.4. *De activiteiten van de BOKD sluiten goed aan bij het provinciaal beleid.*

De provincie is er zich van bewust dat voor het Drentse omgevingsbeleid kwaliteit meer centraal moet staan in de oplossing van vraagstukken en meer in betrokkenheid met de samenleving invulling moet krijgen. De doelstellingen en activiteiten van de BOKD sluiten hier naadloos op aan. Ook sluiten de activiteiten van de BOKD goed aan bij de uitgangspunten: 1 vernieuwing en meer samenhang in het voorzieningspatroon, 2 versterken van de leefbaarheid van stad en platteland en 3 het versterken van de rol van burgers en organisaties zoals genoemd in de Contourennota Schaduwen vooruit van de provincie Drenthe 2001-2004 cultuur, welzijn en zorg. De manier van werken van de BOKD wordt gekenmerkt door vraagsturing en interactiviteit.

- 1.5. *De BOKD heeft een belangrijke rol bij de uitvoering van het provinciaal beleid.*

De BOKD is uniek als het gaat om vertrouwen in en contacten met de dorpen en haar deskundigheid en ervaring met interactieve en participatieve processen. Zij vervult daardoor een specifieke rol als het gaat om het genereren en ten uitvoer brengen van initiatieven voor plattelandsvernieuwing. Dit is met name voor de gebiedsgerichte projecten van de provincie van belang. Met het toenemen van het aantal lokale initiatieven gericht op versterking van de leefbaarheid wordt die rol alleen maar belangrijker. Voor de uitvoering van het provinciale beleid is het dan ook belangrijk dat de BOKD haar kwaliteiten kan behouden en dat aan de grotere vraag vanuit de dorpen kan worden voldaan.

Assen, 23 september 2002
Kenmerk: 38/6.8/2002008372

Gedeputeerde staten van Drenthe,

S.B.Swierstra, wnd. voorzitter
J.D. Nauta, griffier

cs/coll.

DE SCHAALVOORDELEN VAN HET KLEIN ZIJN

Binnen zonder bukken

**Meerjarenvisie van de Vereniging Brede Overleggroep
Kleine Dorpen in Drenthe
2002- 2007**

DE SCHAALVOORDELEN VAN HET KLEIN ZIJN Binnen zonder bukken

Meerjarenvisie van de Vereniging Brede Overleggroep Kleine Dorpen in Drenthe (2002- 2007)

VOORAF

Het versterken van de leefbaarheid van het Drentse platteland en de rol van burgers en maatschappelijke organisaties waren belangrijke uitgangspunten in de eind 2000 vastgestelde provinciale Contourennota voor cultuur, welzijn en zorg Schaduwen vooruit. In de inmiddels meer dan een kwart eeuw geschiedenis van de Vereniging Brede Overleggroep Kleine Dorpen in Drenthe (BOKD) vormen dezelfde uitgangspunten een rode draad. Voor een maatschappelijke organisatie als de BOKD is terugblikken alleen zinvol met het oog op de toekomst. De snelle ontwikkelingen op het Drentse platteland vragen daar om. Vandaar dat de BOKD deze meerjarenvisie als richtlijn voor haar denken en doen in de komende vijf jaar heeft vastgesteld.

Bestuur Vereniging Brede Overleggroep Kleine Dorpen in Drenthe

Wijster, 7 maart 2002

1 HET PLATTELAND IN VERANDERING

De BOKD is voortgekomen uit de inspraakcultuur van de jaren zeventig en tachtig. In die jaren voltrok zich de definitieve overgang van 'werkdorp' naar 'woondorp'. De bewoners van de kleine Drentse dorpen zagen zich geconfronteerd met het verdwijnen van voorzieningen. Er was sprake van een algehele teloorgang. Bewustwording, politisering en actie werden toen ook op het Drentse platteland sleutelbegrippen in de aanpak van de leefbaarheidsproblematiek. Daarbij gold het behoud van voorzieningen als vanzelfsprekend uitgangspunt.

Oplossingsgericht denken

In de jaren negentig heeft ook het Drentse platteland te maken gekregen met een duidelijke omslag. De kleine dorpen zijn een geliefd woonmilieu geworden en daarmee profiteren ze mee van de hoogconjunctuur. De achteruitgang van de afgelopen decennia is tot staan gebracht dankzij verjonging en vernieuwing.

Door deze en dergelijke ontwikkelingen heeft de traditionele belangenbehartiging een andere inhoud gekregen. In het pluriforme woondorp is de pure behoudstrategie geleidelijk gaan veranderen in een ontwikkelingsgerichte aanpak. Het benutten van mogelijkheden en het verbeteren van de kwaliteit staan hier centraal. Oplossingsgericht denken en handelen zijn steeds meer in de plaats gekomen van de problematisering van de jaren daarvoor.

Dorpsbelangenorganisaties als intermediair

Ook het overheidsbeleid gericht op het betrekken van de bevolking bij het beleid heeft in de loop van de jaren een andere inhoud gekregen. De van bovenaf geregisseerde inspraak is vervangen door een interactief beleid met veel meer nadruk op de participatie van de burger. Deze ontwikkeling zorgde ervoor dat er een andere relatie kon ontstaan tussen dorpsbelangenorganisaties en gemeenten. In Drenthe heeft dit proces zich na de gemeentelijke herindeling kunnen versnellen.

Door het organiseren van een structureel overleg en de komst van contactambtenaren konden de belangenorganisaties van de dorpen steeds duidelijker een rol krijgen als intermediair tussen overheid en bevolking.

Deze nieuwe legitimatie activeerde op haar beurt de lokale belangenbehartiging. De dorpen werden op deze manier duidelijk geprikkeld tot meedenken en aangezet tot initiatieven.

2 DE BOKD IN VERANDERING

Sinds het begin van de jaren tachtig is de BOKD een professioneel aangestuurde vrijwilligersorganisatie die voor een belangrijk deel structureel door de provincie wordt gesubsidieerd.

De BOKD richt zich op twee kerntaken:

- De BOKD *ondersteunt* de Drentse dorpsbelangenorganisaties. De afgelopen jaren is het ledenaantal gegroeid tot bijna 140 dorpsbelangenorganisaties.
- De BOKD *stimuleert* de plattelandsvernieuwing door pilotprojecten op lokaal en regionaal niveau te ontwikkelen. De projecten hebben gezorgd voor een grensoverschrijdende naamsbekendheid van de vereniging.

Participatie en kwaliteit

Reeds in de jaren tachtig kenmerkten BOKD-projecten als Woningen in Boerderijen, de Knapzakroutes en Dorp in 't Groen zich door een oplossingsgerichte aanpak van de problematiek van de kleine dorpen. Er was sprake van een toenemende participatie en inzet van vrijwilligers.

Met projecten als Landschappelijk Bouwen, Drenthécole en Dorp 2000anno is deze lijn in de jaren negentig verder doorgezet. In de projecten kwam steeds duidelijker de nadruk op de kwaliteit van de leefomgeving te liggen.

Dezelfde accentverschuiving is ook terug te vinden in de directe dienstverlening van de BOKD naar de aangesloten dorpen: steeds meer gericht op toekomstige kwaliteit, steeds minder op puur behoud.

3 DE GRENZEN IN ZICHT

In de tweede helft van de jaren negentig tekende zich een spanningsveld tussen vraag en aanbod af. Steeds vaker kwam het voor dat de BOKD de dorpen slechts een beperkte ondersteuning konden aanbieden. Regelmatig moest worden geconstateerd dat innovatieve taken van de vereniging onder druk kwamen te staan door de beperkte menskracht die beschikbaar was.

Oorzaken toename vraag naar begeleiding

- De *gemeentelijke herindeling* deed de achterban van de BOKD met meer dan twintig dorpen groeien. Deze dorpen moesten begeleid en geadviseerd worden bij het oprichten van een eigen belangenorganisatie. Ook de begeleiding daarna van deze nieuwe organisaties vraagt nog steeds extra tijd.
- De dorpssamenleving is *pluriform* geworden. De mensen in het dorp zijn mondiger geworden. De lokale kennis gebaseerd op de agrarische bestaanswijze is verrijkt met de specialistische kennis van de nieuwkomers. Deze mix van traditie en vernieuwing blijkt een ideale voedingsbodem voor participatieve projecten. Door deze maatschappelijke trend verandert ook de vraagkant. Er is meer behoefte aan specifieke ondersteuning van de BOKD als 'kennismakelaar'. Deze vorm van deskundigheidsbemiddeling vereist extra begeleiding.
- In het moderne woondorp ontwikkelt zich een nieuw dorpsbewustzijn dat zich steeds meer oriënteert op de toekomstige *kwaliteit van de leefomgeving*. Deze heroriëntatie op de culturele identiteit van het dorpslandschap vereist maatwerk en creativiteit en heeft intensieve ondersteuning en begeleiding nodig.
- Het *gebiedsgerichte beleid* is min of meer synoniem geworden voor plattelandsbeleid. In de komende jaren wordt het Drentse platteland opgedeeld in acht zogeheten beleidsgebieden met eigen gebiedscommissies. Vanuit deze commissies wordt vaak een beroep op de BOKD gedaan om als intermediair of vertegenwoordiger van de dorpen op te treden. Daarnaast zorgt het gebiedsgerichte beleid ook voor een vliegwieleffect door de dorpen aan te zetten tot het leveren van ideeën en plannen. Hierbij doen de dorpen vaak een beroep op ondersteuning van de BOKD.

Gevolgen voor BOKD van gebiedsgericht beleid

Overheden hechten terecht veel waarde aan het betrekken van de burgers in het gebiedsgerichte beleid. Participatie vanuit de lokale netwerken is in Drenthe al geen uitzondering meer. Bewustwording, motivatie en draagvlak vragen om tijd en zijn moeilijk inpasbaar in een strak organisatiemodel. Participatie is verder een kwestie van vraag en aanbod. Wat wordt er van een dorp verwacht? Wat heeft een dorp er zelf aan?

De inbreng van lokale kennis en ideeën is de meest actieve vorm van participatie. Maar kennis en ideeën alleen zijn niet voldoende. Het geheel moet worden uitgewerkt in uitvoerbare plannen die vanuit het gebiedsprogramma gefinancierd kunnen worden. Met name hier komt de inbreng van de BOKD om de hoek kijken. Een dergelijk voorbereidend traject is zeer arbeidsintensief en vereist bovendien specifieke deskundigheid. Tot op heden heeft de BOKD nog geen bevredigende oplossing gevonden voor het adequaat faciliteren van dit traject.

Tegenover deze beperkingen staat echter een belangrijk voordeel. Binnen de structuur van een gemeentelijk dorpenoverleg kunnen meerjarige projecten worden opgezet die gekoppeld kunnen worden aan een uitvoeringsplan. Op deze manier kunnen de dorpen een directe relatie opbouwen met hun gemeente en kunnen ze afspraken maken over de cofinanciering. De ervaring van de BOKD is dat gemeenten steeds meer geneigd zijn om substantieel bij te dragen in lokale projecten die van onderop zijn ontwikkeld.

4 OP WEG NAAR EEN SAMENHANGENDE AANPAK

Wanneer de trend zich doorzet en de behoefte aan begeleiding bij de aangesloten organisaties blijft groeien, zal er bij de BOKD een steeds groter gat ontstaan tussen vraag en aanbod. Zonder een flinke uitbreiding van het aantal beschikbare uren zal de vereniging als kleine organisatie niet in staat zijn om op deze groeiende vraag in te spelen.

Concentreren op kerntaken

Zelf heeft de BOKD er onlangs voor gekozen om als organisatie klein en flexibel te blijven door zich te concentreren op haar kerntaken. Het bedrijfsmatig doorlichten van de organisatie moet helderheid bieden over de uitvoering van die kerntaken in relatie tot de huidige organisatieomvang.

Een logisch gevolg van het kerntakenbeleid van de BOKD is dat er extern naar oplossingen voor de groeiende vraag naar participatieve projecten zal moeten worden gezocht. Het betekent dat de BOKD vaker een beroep zal doen op organisaties en instellingen die qua deskundigheid en ervaring kunnen inspelen op de specifieke vragen vanuit de dorpen.

Samenwerkingsmogelijkheden

In eerste instantie gaat de BOKD zich richten op Drentse organisaties als STAMM, DLG en Drents Plateau. In de komende jaren zullen met hen de mogelijkheden worden verkend om de samenwerking verder uit te bouwen. Het gaat daarbij vooral om het benutten van de mogelijkheden elkaar als organisatie aan te vullen.

De BOKD denkt dat op deze manier de samenhangende aanpak zoals die in de Contourennota *Schaduwen vooruit* wordt voorgestaan, in praktijk kan worden gebracht. Het gaat hier duidelijk om meer dan alleen samenwerking. Het gaat bijvoorbeeld ook om een goede afstemming om te voorkomen dat organisaties elkaar vliegen zullen proberen af te vangen.

Verbeteren kwaliteit

Centraal staat de vraag hoe er in Drenthe met een samenhangende en regionale aanpak vorm en inhoud kan worden gegeven aan de lokale vraag naar interactieve projecten die een bijdrage leveren aan het verbeteren van de fysieke en sociale kwaliteit van de leefomgeving. Uitgangspunt is de toekomstige vitaliteit van betekenisvolle, kleine woongemeenschappen. Zij immers leveren in Drenthe een essentiële bijdrage aan de diversiteit van woonmilieus. De pilotprojecten van de BOKD spelen in deze strategie een cruciale rol. In deze participatieve experimenten worden methodieken ontwikkeld die op een meer systematische manier in een gebiedsgerichte aanpak kunnen worden toegepast.

5 KANSEN EN RISICO'S VAN GEBIEDSGERICHT BELEID

De komende jaren zal het gebiedsgerichte beleid ongetwijfeld verder veld winnen. Deze ontwikkeling biedt de BOKD nieuwe perspectieven en kansen, maar er kleven ook de nodige nadelen en risico's aan.

Kansen gebiedsgericht beleid

- Ideeën van onderop en lokale ontwikkelingsprogramma's kunnen snel aan een *uitvoeringskader* worden gekoppeld.
- De gebiedsspecifieke benadering opent de mogelijkheid van een *systematische aanpak*.
- De problematiek van de kleine kernen kan worden *opgeschaald* naar een niveau waar oplossingen voor het voorzieningenvraagstuk kunnen worden gezocht.
- Gebiedsgerichte beleid biedt zowel de provincie als de gemeenten interessante mogelijkheden voor nieuwe vormen van *interactief beleid*.

Risico's gebiedsgericht beleid

In het gebiedsgerichte beleid wordt steeds meer nadruk gelegd op interactief beleid en participatie, maar hoe dat proces vorm en inhoud moet krijgen is nog uiterst onzeker. Hiermee hangen enkele risico's nauw samen:

- De rol van de BOKD als aanjager en vormgever wordt nog *onvoldoende gefaciliteerd* waardoor er geen zicht is op continuïteit. Zo is de BOKD op dit moment niet in staat om gekwalificeerd personeel in dienst te houden die het proces moeten vormgeven. Het gaat hier om één fulltime-eenheid.
- Onzekerheid en discontinuïteit zijn slecht voor het *draagvlak* van de BOKD in de dorpen en de motivatie van lokale vrijwilligers. Het kan fataal zijn voor de afloop van een bottom-up proces.
- De BOKD begeeft zich als belangenorganisatie in de ondoorzichtige wereld van de bureaucratie. Dit kan een *spanningsveld* opleveren tussen plaatselijke belangenbehartiging en bestuurlijke haalbaarheid waardoor de BOKD in een moeizame positie kan belanden.
- De verspreide aanpak van het gebiedsgerichte beleid ten opzichte van een provinciale aanpak vereist naar verhouding veel meer *overleguren* met gebiedscoördinatoren en gebiedscommissies.

Niettemin is de BOKD van mening dat de kansen die gebiedsgericht beleid biedt, ruimschoots opwegen tegen de risico's. In goed overleg met de provincie wil de BOKD zich de komende tijd inzetten voor een goede structuur om de participatie in de beleidsgebieden op een verantwoorde wijze vorm te geven.

6 DE BOKD EN HET PROVINCIALE BELEID

In de nota *Schaduwten vooruit* heeft de provincie Drenthe in december 2000 de contouren vastgelegd voor een samenhangende aanpak op het gebied van cultuur, welzijn en zorg. Hoewel een deel van de activiteiten van de BOKD zich buiten dit beleidsveld afspeelt, sluiten de kernactiviteiten aan bij de provinciale uitgangspunten.

Lokale en regionale oriëntatie

Onder invloed van de automobilititeit en de veranderde levensstijl heeft de sociaal-culturele habitat van bewoners van de Drentse dorpen zich in de afgelopen decennia aanzienlijk verruimd. De oriëntatie op het dorp als werkgemeenschap heeft steeds meer plaats gemaakt voor een regionale oriëntatie om te voorzien in de sociale, culturele en dagelijkse behoeften. Zo'n verschuiving neemt overigens niet weg dat de lokale oriëntatie - uiteraard afhankelijk van de kerngrootte - van belang blijft voor een aantal basisvoorzieningen. Bovendien is het moderne woondorp juist door die bredere oriëntatie sociaal vitaal gebleven en bloeit het verenigingsleven tegenwoordig als nooit tevoren. Het Drentse platteland biedt een keur aan betekenisvolle woonmilieus die door hun ligging sterk bijdragen aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

Onderzoek naar ruimtelijk gedrag

Voor het gemeentelijk beleid is het van belang inzicht te krijgen in het ruimtelijk gedrag van dorpsbewoners zodat het voorzieningenvraagstuk in een juiste setting kan worden aangepakt. Helaas bestaat er nog maar weinig inzicht in het ruimtelijk gedrag van dorpsbewoners. De focus is vooral gericht op het lokale aspect. Bij onderzoeken wordt doorgaans vooral gevraagd naar meningen en minder naar feitelijk gedrag. De BOKD is van mening dat een onderzoek naar het ruimtelijk gedrag een nieuw licht kan werpen op de voorzieningenproblematiek op het platteland. In die zin sluit het ook goed aan bij de uitgangspunten 'voorzieningen' en 'leefbaarheid' in de nota *Schaduwten vooruit*. Een dergelijk onderzoek naar de nieuwe sociaal-culturele habitat van plattelandsbewoners zou de BOKD voor de komende jaren kunnen organiseren in de vorm van een samenwerkingsproject met STAMM.

Relatie met uitgangspunten Schaduwten vooruit

- Het *versterken van de leefbaarheid* staat als primaire doelstelling in de statuten van de BOKD en vormt nog steeds het centrale uitgangspunt voor alle activiteiten van de vereniging. Het begrip leefbaarheid is overigens een tijdgebonden notie. De BOKD ziet het als kerntaak de belangenbehartiging en projecten bij deze maatschappelijke dynamiek aan te passen en daarop zo mogelijk te anticiperen.
- Het *versterken van de rol van burgers* ziet de BOKD als belangenorganisatie uiteraard ook als een kerntaak. Zoals reeds aangegeven zullen de komende jaren in het teken staan van de ontwikkeling van participatiemethodieken en nieuwe vormen van interactief beleid. Het opzetten van een doelmatige kennisbemiddeling speelt daarbij een cruciale rol. Met de stichting Welzijn Midden-Drenthe bereidt de BOKD een project voor om een 'kennistransformatiepunt' op te zetten dat dorpen kan ondersteunen bij het uitwerken van ideeën en initiatieven.

7 DE BOKD EN DE GEMEENTEN

Geleidelijk beginnen zich voor de BOKD de voordelen af te tekenen van het moeizame proces van de gemeentelijke herindeling die op 1 januari 1998 in Drenthe een feit werd. De grotere schaal blijkt zoals verwacht nieuwe mogelijkheden te bieden voor een gestructureerd overleg met de dorpsbelangenorganisaties.

Gemeentelijk dorpenoverleg

Een aantal gemeenten heeft inmiddels met succes de contactambtenaar geïntroduceerd. Deze functionaris draagt zorg voor een directe communicatie tussen het dorp en de verschillende diensten op het gemeentehuis waardoor verzoeken op het juiste bureau belanden en worden afgehandeld.

Indertijd heeft de BOKD met de cursus *Kleine dorpen op grote schaal* geprobeerd het gemeentelijk dorpenoverleg in de nieuwe structuur te stimuleren. Dat is deels gelukt, maar uiteindelijk is een en ander in ruim de helft van de nieuwe gemeenten (nog) niet van de grond gekomen. De komende jaren wil de BOKD extra aandacht aan deze witte vlekken schenken.

Met name de combinatie contactambtenaar en dorpenoverleg blijkt in de praktijk effectief voor de vormgeving van interactief beleid. Uitwisseling van ervaringen is in dit stadium dan ook erg belangrijk. De Vereniging van Drentse Gemeenten lijkt daarvoor het geschikte platform.

Nieuwe strategieën

Bij de introductie van het duale bestel hebben de raad en het college ieder hun eigen taak gekregen. Dat betekent onder andere dat de raadsleden zich sterker zullen profileren als volksvertegenwoordigers. Voor dorpsbelangenorganisaties biedt deze ontwikkeling nieuwe mogelijkheden.

De BOKD wil de komende jaren aandacht besteden aan deze veranderde situatie. Samen met de leden zullen de mogelijkheden verkend worden van nieuwe strategieën in de belangenbehartiging.

8 HOOFDLIJNEN IN HET BELEID VAN DE BOKD

Bouwstenen leveren voor het actualiseren van het plattelandsbeleid is een kerntaak van de BOKD. Op deze manier wil de vereniging inspelen op maatschappelijke vragen en ontwikkelingen en wil men aansluiting zoeken bij nieuw beleid. In deze bijdragen tot vernieuwing hebben de pilotprojecten van de BOKD altijd een belangrijke rol gespeeld. Zo konden nieuwe ideeën en methodieken worden ontwikkeld en konden ze worden uitgetest op hun draagvlak, hun haalbaarheid en hun maatschappelijke waarde.

Ruimte voor nieuwe initiatieven

De komende jaren wil de BOKD langs de volgende vijf hoofdlijnen vorm en inhoud geven aan haar nieuwe initiatieven en activiteiten:

- De BOKD gaat het *Belvédèrebeleid* vertalen in dorpsomgevingsplannen en gebiedsprogramma's. Deze activiteit sluit aan bij de ambities voor ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit uit de *Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening* en het *Structuurschema Groene Ruimte 2*.
- De BOKD gaat *participatieve experimenten* op het gebied van gebiedsgericht beleid opzetten en uitvoeren waarin een koppeling zal bestaan tussen sociale vitaliteit en fysieke leefomgeving. Zo'n integrale aanpak sluit aan bij het Bestuursakkoord Nieuwe Stijl dat rijk, provincie en gemeenten in 1999 overeenkwamen, en bij het beleid van de VNG voor nieuwe vormen van interactief beleid.
- De BOKD gaat het provinciale beleid rond *landschappelijke en ruimtelijke kwaliteit* vertalen op lokaal niveau. Uitgangspunt vormen hier de provinciale nota's over landschap, ruimtelijke kwaliteit en regionale identiteit.
- De BOKD gaat een nieuw aanbod voor de dorpen ontwikkelen vanuit het idee van *nieuwe bondgenootschappen*. Deze integrale aanpak is deels gebaseerd op de aanbevelingen uit de Contourennota waarin gepleit wordt voor meer samenhang en institutionele samenwerking.
- De BOKD gaat op verzoek van de aangesloten dorpsbelangenorganisaties de mogelijkheden verkennen om de relatie dorp en lokaal bestuur in het nieuwe *duale bestel* structureel te verbeteren.

9 COMMUNICATIE EN KENNISOVERDRACHT

Dankzij de open verenigingsstructuur van de BOKD kunnen de resultaten op een aantal manier formeel op grond van de statuten van de vereniging en informeel tijdens werk contacten worden getoetst.

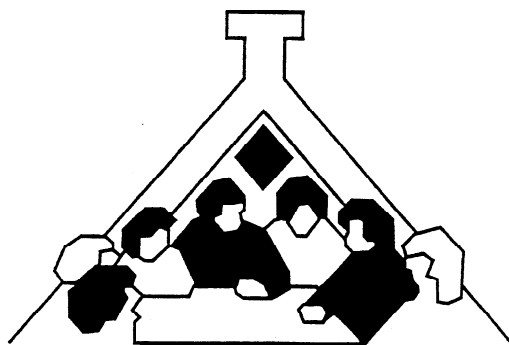
Communicatie met de leden

- De jaarlijkse *ledenvergadering* vormt het belangrijkste moment van monitoring en evaluatie waarbij verantwoording wordt afgelegd over de al dan niet behaalde resultaten.
- Jaarlijks worden in de herfst drie *regiovergaderingen* georganiseerd waar nieuwe projecten, lopende projecten, nieuwe vragen en problemen ter tafel kunnen komen.
- Vier keer per jaar wordt de achterban geïnformeerd over lopende zaken via het *Ledenbericht*.

Daarnaast vindt tijdens de bilaterale contacten die voortkomen uit de lokale projecten en de verzoeken om ondersteuning, voortdurend een (informele) toetsing van de resultaten plaats.

Maatschappelijke dynamiek en nieuw beleid

Dankzij de vele contacten met de achterban en de permanente discussie met hen over nieuwe ontwikkelingen heeft de BOKD een goed beeld van wat er op het Drentse platteland leeft. De BOKD ziet het als een van de kerntaken om deze maatschappelijke dynamiek te koppelen aan nieuw beleid om zo samen met de op dit moment 137 aangesloten dorpen vorm en inhoud te geven aan het proces van plattelandsontwikkeling. In dat proces spelen een open communicatie en kennisoverdracht een cruciale rol.

Oostersingel 21a, 9401 JZ Assen

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 23 september 2002, kenmerk 38/6.8/2002008372;

BESLUITEN:

het budget van de Vereniging Brede Overleggroep Kleine Dorpen in Drenthe voor 2002 incidenteel en met ingang van 2003 structureel te verhogen met jaarlijks € 25.000,--.

Assen, 13 november 2002

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

cs/coll.